

SKAIDRUMO
AKADEMIJA

MOKYTOJAMS

– erdvė ieškoti ir dalintis
patirtimi

LR STT Antikorupcinio švietimo skyriaus
atstovė Lina Kančytė

2022-11-03

Viskas prasideda nuo susitarimo

Kaip paprastai pasakyti, kas yra skaidrumas?

Skaidrumas –

*Bruožas, būdingas vyriausybėms, įmonėms, organizacijoms ir asmenims, kurie **aiškiai ir atvirai atskleidžia** informaciją, taisykles, planus, procesus ir veiksmus.*

*Tai gali būti pareiga **veikti matomai, nuspėjamai ir suprantamai, skatinant dalyvavimą ir atskaitomybę** bei leidžiant trečiosioms šalims lengvai suvokti, kokie veiksmai atliekami.*

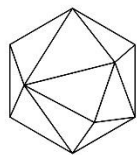
(Platesnis apibrėžimas „Transparency International“ svetainėje: www.transparency.org)

Skaidrumas –

- sąžiningumas
- viešumas
- atvirumas ir **aiškumas**
- į(si)traukimas siekiant bendro gėrio

*Jei **korupcija** siejama su tuo, kas paslėpta, nesąžininga, nukreipta į asmeninės naudos siekimą kitų sąskaita, tai **skaidrumas** – siejamas su sąžiningumu, viešumu, atvirumu bei įsitraukimu siekiant bendro gėrio.*

SKAIDRUMO AKADEMIJA

Siekia padėti stiprinti antikorupcinę aplinką

52 dalyviai

28 mentoriai

5550 dalyviai renginiuose

SKAIDRUMO AKADEMIJA

MOKYTOJAMS

Siekia padėti stiprinti antikorupcinį ugdymą

10 dalyvių

8 mentoriai

61 bičiulis

SKAIDRUMO AKADEMIJA

MOKYTOJAMS

PROJEKTO BENDRUOMENĖ ŠIANDIEN: mentoriai

Eglė Naimavičienė

Šiaulių Stasio Šalkauskio
gimnazijos lietuvių kalbos
mokytoja, meno terapeutė

Ramutė Zorienė

Šiaulių rajono Kuršėnų Stasio
Anglickio progimnazijos etikos
mokytoja

Doc. Dr. Rita Toleikienė

Vilniaus universiteto Šiaulių
akademija

Doc. Dr. Vita Juknevičienė

Vilniaus universiteto Šiaulių
akademija

Olivijus Spitrys

Kauno Šv. Kazimiero progimnazijos
direktoriaus pavaduotojas ugdymui

Nijolė Partauskienė

Kražių Žygimanto Liauksmino
gimnazijos etikos ir tikybos mokytoja
metodininė

Inga Vainorienė-Maruskė

Šiaulių Simono Daukanto gimnazijos
etikos mokytoja ekspertė

Daiva Kytrienė

Kupiškio technologijos ir verslo
mokyklos socialinio darbo vyr.
profesijos mokytoja

Dalyviai ir dalyvės iš:

Druskininkų „Saulės“ pagrindinės mokyklos

Gruzdžių gimnazijos

Jonavos Senamiesčio gimnazijos

Kauno „Santaros“ gimnazijos ir Kauno Kazio Griniaus progimnazijos

Klaipėdos Martyno Mažvydo progimnazijos

Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos

Panevėžio „Vyturio“ progimnazijos

Vilniaus automechanikos ir verslo mokyklos

Vilniaus Fabijoniškių gimnazijos

Vilniaus Ozo ir Sofijos Kovalevskajos gimnazijos

SKAIDRUMO AKADEMIJA

MOKYTOJAMS

**Mentoriaus ir dalyvio
individualus
bendradarbiavimas**

**Viešosios veiklos
dalyviams ir bičiuliams**

<https://skaidrumoakademija.lt/mokytojams/>

Korupcija – grėsmė nacionaliniam saugumui

Piktnaudžiavimas patikėta galia, kai siekiant naudos sau ar kitiems, kenkiama valstybės ir visuomenės interesams.

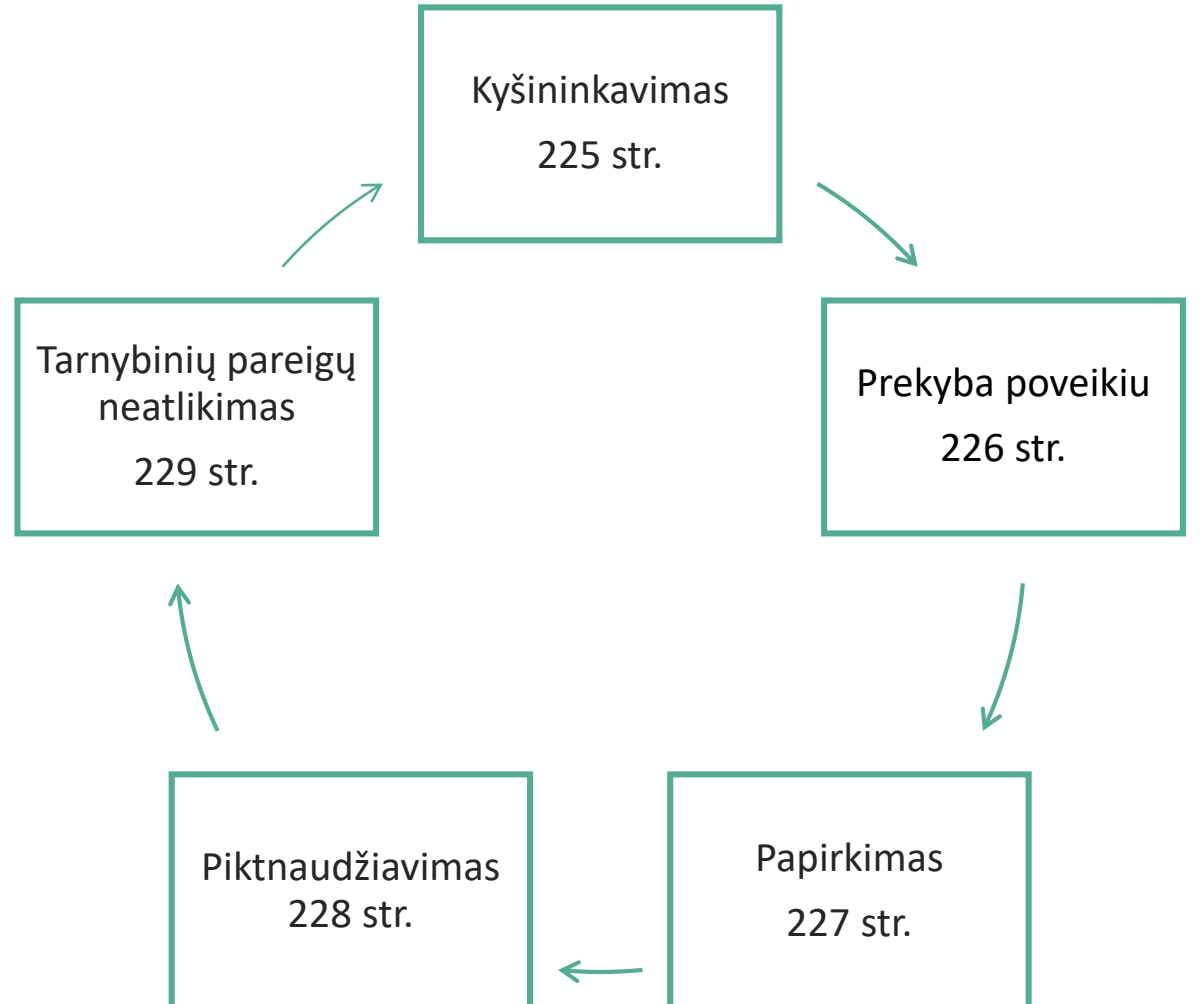
Korupcija lemia:

neefektyvų valstybės pinigų valdymą,
nekokybiškų paslaugų suteikimą,
didėjančią nelygybę,
neteisybės jausmą,
nepasitikėjimą valstybe.

Atpažinti. Įspėti. Pranešti.

LR baudžiamasis kodeksas:
nusikaltimai ir baudžiamieji
nusižengimai valstybės
tarnybai ir viešiesiems
interesams

Korupcija – grėsmė nacionaliniam saugumui

STAMBIOJI KORUPCIJA

SMULKIOJI KORUPCIJA

Antikorupcinio sąmoningumo ugdymas mokykloje

Skaidrumo ir **antikorupcinės aplinkos** stiprinimas organizacijoje

The image shows a screenshot of the website 'skaidrumoakademija.lt'. The browser's address bar shows the URL. The website header includes a logo and the text 'SKAIDRUMO AKADEMIJA'. Below the header is a navigation menu with the following items: 'Naujienos', 'Apie mus', 'Dalyviai', 'Mentoriai', 'Mokytojams', 'Geroji praktika', 'Renginiai', and 'DUK'. A yellow arrow points from the text 'Antikorupcinio sąmoningumo ugdymas mokykloje' to the 'Mokytojams' menu item. The main content area features a large background image of a globe and a call to action: 'Tapk Skaidrumo akademijos nariu' with a 'REGISTRUOTIS' button. A yellow arrow points from the text 'Skaidrumo ir antikorupcinės aplinkos stiprinimas organizacijoje' to this button. Below the main content is a teal-colored section titled '„Skaidrumo akademijos“ naujienos' with the text 'Prenumeruokite ir sužinokite pirmieji!'. It contains an email input field labeled 'El. paštas', a checkbox labeled 'Sutinku gauti projekto naujienas', and a 'PRENUMERUOTI' button. A yellow arrow points from the text 'Skaidrumo ir antikorupcinės aplinkos stiprinimas organizacijoje' to the checkbox.

Antikorupcinis sąmoningumas mokykloje

ANTI KORUPCINĖ APLINKA

ANTI KORUPCINIS UGDYMAS

AUGA KORUPCIJAI ATSPARUS PILIETIS

Pvz.: dėmesys skaidrumui, etikos kodeksas, dovanų politika, pranešimų kanalas ir pranešėjų apsauga, darbuotojų antikorupcinis švietimas ir kt.

Formaliojo ir neformaliojo ugdymo metu nagrinėjamos antikorupcijos temos (sąžiningumas, teisingumas, valstybės, visuomenės ir piliečio santykiai, skaidrumas, etiškas elgesys ir kt.).

Sąmoningas ir atsakingas pilietis, kuris netoleruoja korupcinio elgesio.

NE nuostatoms, kurios...

NE tikrovę iškraipantioms mintims, kurios skatina nusivylimą ir/ar nenorą siekti teigiamo pokyčio.

Pvz.:

- hiperbolizuoja ir situaciją vaizduoja pernelyg blogą,
- nuvertina teigiamą pokytį,
- pagrįstos tik emociniu vertinimu,
- grįstos „etiketėmis“.

„Ai, visi taip daro“

„Vis tiek niekas nepasikeis“

„Pranešęs nukentėsiu“

*„**Visas** X sektorius korumpuotas, čia turi užaugti nauja karta“*

*„Kitaip elgtis čia **nejmanoma**, liksiu kvailio vietoje, nukentėsiu“*

„Skundikas“

2019 m. atliktas tyrimas „specialusis Eurobarometras nr. 502: korupcija“:

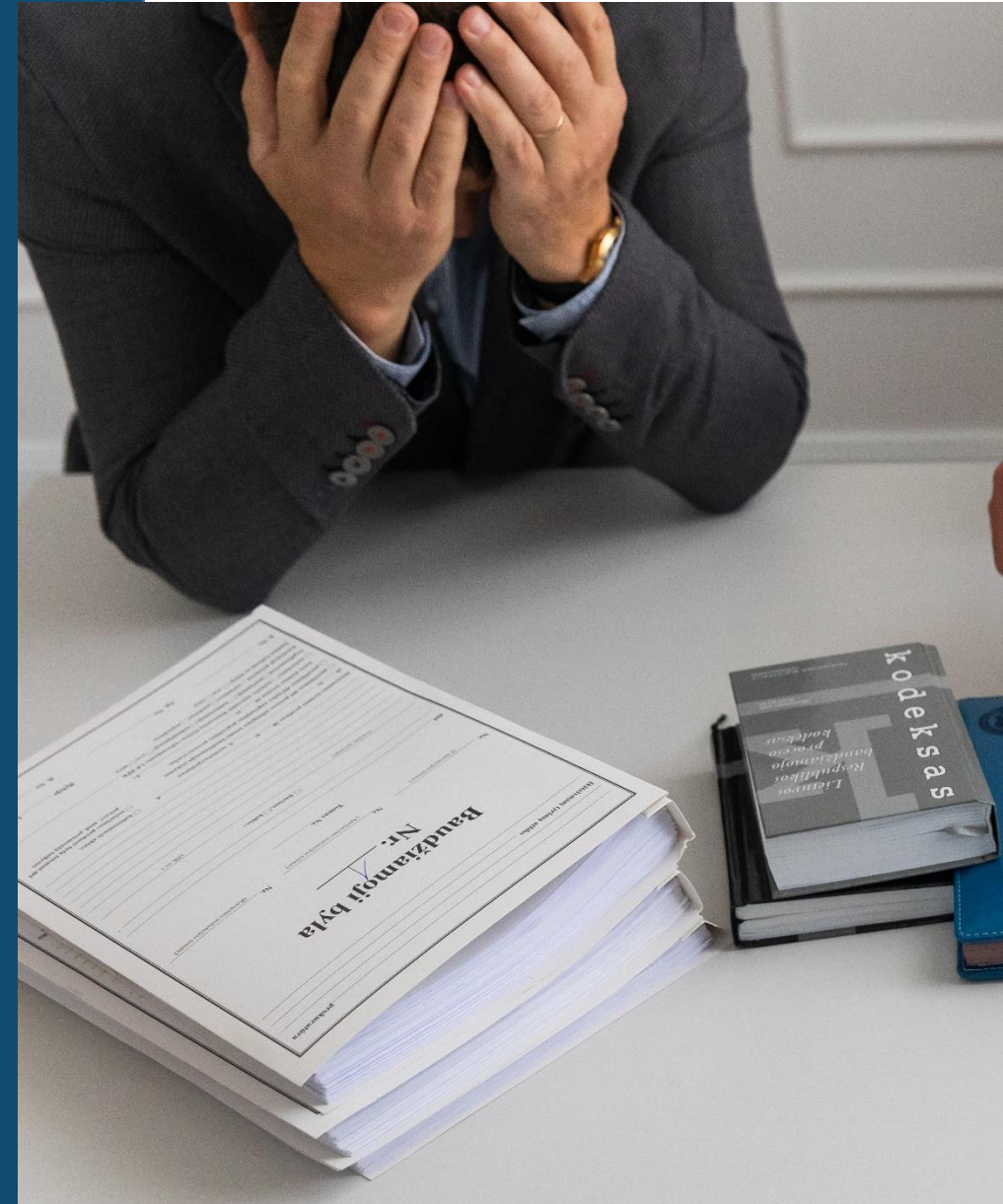
Nors korupciją kaip itin paplitusią problemą mato absoliuti dauguma Lietuvos respondentų, bet jos poveikį kasdieniam gyvenimui patyrė 26 proc. respondentų.

Pastarasis rodiklis sutampa su ES vidurkiu, Lietuva užima 14 poziciją.

STT veiklos ataskaita (2021 m.):

„Tyrimo „Pasaulinis korupcijos barometras“ duomenimis, kas trečias Lietuvos gyventojas mano, jog tam tikras korupcijos lygis viešajame sektoriuje yra toleruotinas, jei tai padeda atlikti darbus ir pasiekti gerų rezultatų.

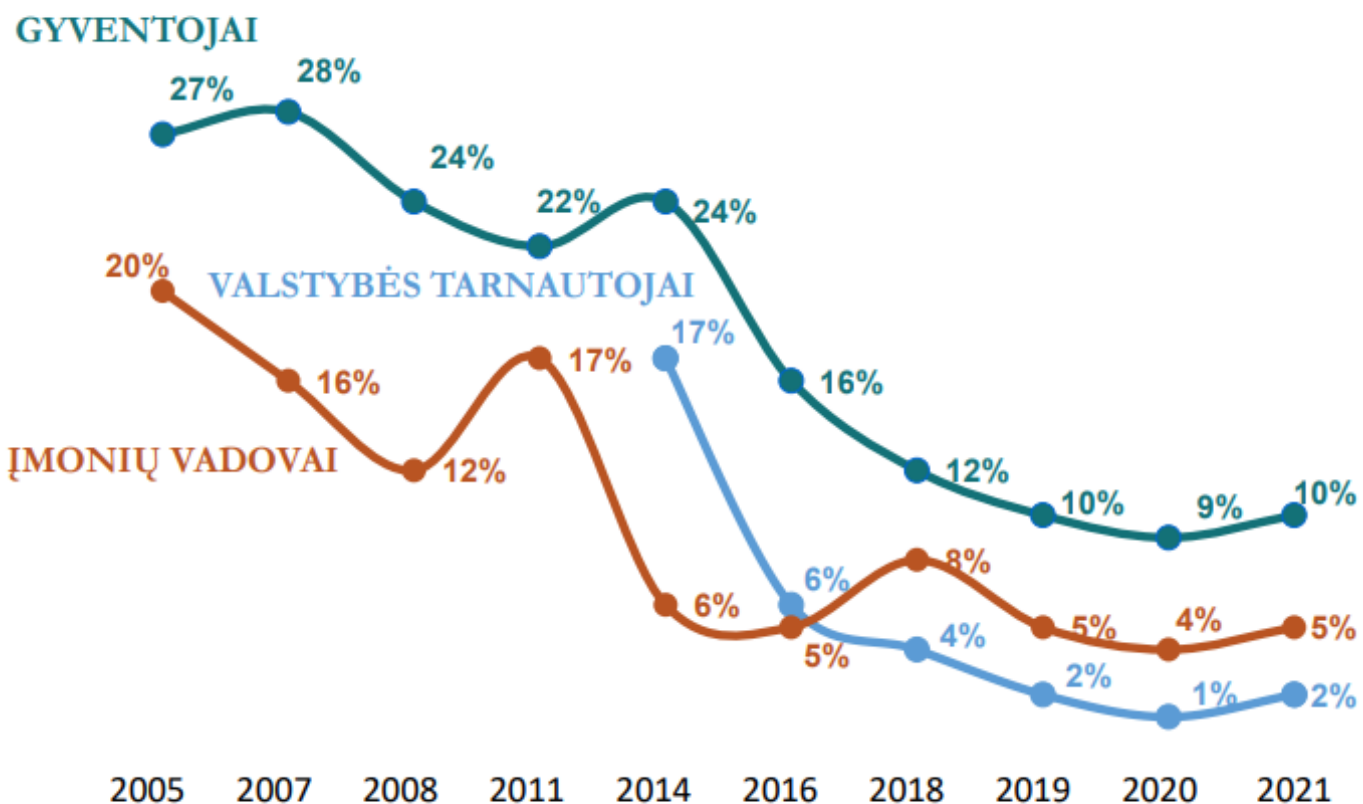
Lietuva šiame vertinime užima 26 vietą iš 27 valstybių – tai nurodo vieną didžiausių korupcijos toleravimo rodiklių Europos Sąjungoje.“

KORUPCINĖ PATIRTIS 2021 M.

KORUPCIJOS PATIRTIS

PER PASTARUOSIUS 12 MĖN. TEKO DUOTI KYŠĮ

KYŠININKAVIMO INDEKSAI: TOP3

Dažniausiai kyšius gyventojai davė:
per 5 m. laikotarpį susidūrę su institucija respondentai

	2021 m.	2020 m.	2016 m.	2011 m.
REPUBLIKINĖS LIGONINĖS	17%	↓ 13%	↓ 27%	↓ 48%
MIESTO, RAJONO LIGONINĖS	16%	↓ 10%	↓ 23%	↓ 44%
SAVIVALDYBĖS SOCIALINĖS PARAMOS SKYRIUS	6%	↓ 1%	-	↓ 5%

Dažniausiai kyšių iš verslo atstovų reikalavo:
per 5 m. laikotarpį susidūrę su institucija respondentai

	2021 m.	2020 m.	2016 m.	2011 m.
SAVIVALDYBĖS ĮMONĖS	9%	↑ 3%	6%	-
LIETUVOS TERITORINĖS MUTTINĖS	8%	6%	10%	6%
ŽINIASKLAIDA	8%	5%	5%	↑ 10%
PRIVALOMOSIOS AUTOMOBILIŲ TECHNINĖS APŽIŪROS ĮMONĖS	7%	6%	10%	6%

Institucijose, kur reikalus per penkerius metus tvarkė bent 100 respondentų Rodyklėmis žymimi statistinę paklaidą peržengiantys pokyčiai

Ką AŠ galiu padaryti, kad būtų geriau?

Nugalėti nuostatas, kurios skatina nusivylimą ir/ar nenorą siekti teigiamo pokyčio.

I lygis

Atpažinti, kas teisinga, o kas ne.

II lygis

Stengtis priimti teisingus ir sąžiningus sprendimus.

III lygis

Netoleruoti kitų nesąžiningo elgesio.

(pvz. kurti/prisidėti kuriant tokią aplinką, kurioje norėtusi veikti teisingai ir sąžiningai)

www.skaidrumozenklelis.lt

← → ↻ 🏠 skaidrumozenklelis.lt

ANTIKORUPCINIO ŠVIETIMO MOKYMOSI SISTEMA

Ši neformalaus mokymosi sistema – tai puikus būdas įgyti žinių apie korupcinio pobūdžio veiklas, išmokyti atpažinti nesąžiningą poelgį bei ugdyti tokias vertybes kaip dorumas, sąžiningumas ir skaidrumas.

Įgytos žinios ir gebėjimai bus įvertinti **garbingais skaitmeniniais ženkliais**, kurie įrodys, jog esate **sąžiningos ir skaidrios visuomenės narys!**

Daugiau informacijos apie sistemą ir jos funkcionalumus rasite [mokomajame vaizdo filmuke](#).

[PRISIJUNGTI](#)

PASIRINKITE TEMĄ

Antikorupcinis švietimas

Šios temos tikslas – suteikti žinių apie korupcinius reiškinius, gebėjimą kritiškai mąstyti ir vertinti korupcinio pobūdžio veiklas, o svarbiausia, ugdyti vertybines nuostatas siekiant bendro tikslo – gyvenimo skaidrioje ir sąžiningoje visuomenėje!

[PRADĖTI](#)

Konkurso „Skaidrumą kuriame kartu“ testas

Labas! Netrukus pradėsi spręsti šiek tiek neįprastą testą, kuriame teisingas išėjis rasti padės Tavo moralinis kompasas. Atsakyk į klausimus, padėk veikėjams priimti patį geriausią sprendimą. Už geriausius atsakymus ir patarimus pelnyk konkurso ženklelį.

[PRADĖTI](#)

KONKURSO „SKAIDRUMĄ KURIAME KARTU“ TESTAS

Labas! Netrukus pradėsi spręsti šiek tiek neįprastą testą, kuriame teisingas išėjis rasti padės Tavo moralinis kompasas. Atsakyk į klausimus, padėk veikėjams priimti patį geriausią sprendimą. Už geriausius atsakymus ir patarimus pelnyk konkurso ženklelį.

Jei teisingai atsakysite į visus tame lyggyje pateikiamus klausimus, būsite apdovanoti garbingu skaitmeniniu ženkliuku. Skaitmeninis ženklukas – tai skaitmeninis mikrosertifikatas, pripažįstantis ir patvirtinantis neformalaus mokymosi pasiekimus.

1 LYGIS
1 LYGIS

2 LYGIS
2 LYGIS

3 LYGIS
3 LYGIS

4 LYGIS
4 LYGIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ
TARNYBA

Nacionalinis 8–9 klasių moksleivių konkursas „SKAIDRUMĄ KURIAME KARTU“

Konkurso tikslai

1. Ugdyti moksleivių antikorupcinį sąmoningumą ir pilietiškumą.
2. Padėti suprasti svarbiausius skaidrumo principus.
3. Motyvuoti elgtis sąžiningai ir suprasti nesąžiningo elgesio žalą.
4. Paskatinti įsijilinti į skaidraus bei sąžiningo elgesio reikšmę savo bendruomenėje ir aplinkoje.

Konkurso eiga

Spalio 11 d.
Registracijos pradžia.

Spalio 25 d.

Konkurso pradžia:

iki lapkričio 18 d. moksleiviai sprendžia konkurso testą ir atlieka kūrybinę užduotį.

Lapkričio 18 d.

Konkurso pabaiga:

paskutinė diena, kai dar galima atlikti užduotis ir atsiųsti atliktus kūrybinius darbus.

**Lapkričio 21 d. –
gruodžio 2 d.**

Renkasi konkurso komisija:
vertinami dalyvių darbai ir sumuojami balai.

Gruodžio 13–15 d.

Skelbiami nugalėtojai:
vyks renginio, kurio metu bus paskelbti nugalėtojai transliacija

3 nominacijos

Klasė „Skaidrumo lyderė“

– už geriausiai įvertintas abi konkurso užduotis

Klasė „Skaidrumo skleidėja“

– už išskirtinį kūrybinio darbo atlikimą

Mokykla „Skaidrumo bendruomenė“

– už didžiausią konkurse dalyvavusių mokinių skaičių

PRIZAI

Klasė „Skaidrumo lyderė“

Klasė „Skaidrumo skleidėja“

Mokykla „Skaidrumo bendruomenė“

2 konkurso užduotys

Individuali užduotis: individualiai išspręsti testą

- ✓ Užsiregistruoti www.skaidrumozenklelis.lt
- ✓ Iki lapkričio 18 d. individualiai išspręsti Konkurso testą
- Testo sprendimo trukmė >30 min.
- 4 lygiai, iš viso – 19 klausimų
- Visuose klausimuose būtina pasirinkti vieną atsakymą
- Jei nors vienas atsakymas klaidingas – lygį teks spręsti iš naujo

Plačiau apie konkursą:

www.stt.lt → Antikorupcinio sąmoningumo dininimas → „SKAIDRUMĄ KURIAME KARTU“

Komandinė užduotis: kartu su bendraklasiais atlikti kūrybinį darbą

- ✓ Klasės komandinis darbas
- ✓ Laisvai pasirenkama darbo forma
(tyrimas, meninis kūrinys, animacija, vaizdo filmukas ar kt.)

Kūrybiniame darbe svarbu nagrinėti klausimus:

1. Kaip sąžiningumas lemia gyvenimo kokybę bendruomenėje?
2. Kaip manote, ko labiausiai reikia Jūsų mieste, miestelyje ar kaime, kad žmonės jaustų dar daugiau teisingumo ir pasitikėjimo vieni kitais?
3. Kaip Jūs norėtumėte prisidėti kuriant saugesnį ir skaidresnį savo miestą, miestelį ar kaimą?

SKAIDRUMO AKADEMIJA
MOKYTOJAMS

erdvė ieškoti ir dalintis patirtimi!

Kontaktai:

El. p. moksleiviai@stt.lt

STT Antikorupcinio švietimo skyriaus
vyresnioji agentė

Lina KANČYTĖ

El. p. Lina.Kancyte@stt.lt

Tel. nr. (8 706) 62 739

